

יבמות נט

שאלה: בעא מיניה רבי חייא בר יוסף משמואל: כהן גדול שקדש את הקטנה ובגרה תחתיו, מהו? בתר נישואין אזלינן, או בתר אירוסין אזלינן?

ניסיון לענות מתוך משנתינו: א"ל, תניתוה: **נתארמלו או נתגרשו - מן הנשואין פסולות, מן האירוסין כשרות!**

דחייה: אמר ליה: לשווייה חללה לא קמיבעיא לי דביאה היא דמשווייה חללה, כי קמיבעיא לי

(ויקרא כ"א) **והוא אשה ככתלי' יקה**, מאי? קיחה דקדושין בעינן, או קיחה דנישואין בעינן?

ניסיון אחר לענות: אמר ליה, הא נמי תניתוה: **אירס את האלמנה ונתמנה להיות כהן גדול - יכנוס!**

דחייה: שאני התם, דכתיב: (ויקרא כ"א) **יקח אשה.**

ויקרא פרק כא פסוק יד

אַלמָנָה וְגֵרוּשָׁה וְחַלְלָה זָנָה אֶת אֱלֹהֵי לַאֲמִי יִקַּח כִּי אִם בְּתוּלָה מֵעַמּוּי יִקַּח אִשָּׁה

קושי על הדחייה: הכא נמי כתיב: **אשה!**

תירוץ: אחת ולא שתיים.

קושי על התירוץ: ומה ראית?

תירוץ: הא אישתני גופה, והא לא אישתני גופה.

אפשר ללמוד אלמנה מ:

תמר	אלמנה מן הנישואין
גרושה	אפילו מן האירוסין

ולא ישא את הבוגרת. תנו רבנן: **והוא אשה ככתלי' יקה**

	ר' מאיר	ר' אלעזר ור' שמעון
	פרט לבוגרת שכלו לה בתוליה	מכשירין בבוגרת
כתלי' אשה	אפילו מקצת בתולים משמע	בתולה שלימה משמע
כתלי' אשה	עד דאיכא כל הבתולים	ואפי' מקצת בתולים
כתלי' אשה	רק כדרכה פוסלה	עד שיהיו כל בתוליה קיימין, בין בכדרכה, בין שלא כדרכה

דברים פרק כג פסוק יט

לא תביא אֶתְנָן זֹנָה וּמַחִיר פֶּלֶב בֵּית ה' אֶלְקִידָ לְכָל נָדָר פִּי תוֹעֵבֶת ה' אֶלְקִידָ גַם שְׁנֵיהֶם

הלכה של רב: אמר רב יהודה אמר רב: נבעלה שלא כדרכה - פסולה לכהונה.

קושי: מתיב רבא: (דברים כ"ב) **וְאִז תהיה אִשָּׁה - באשה הראויה לו, פרט לאלמנה לכהן גדול,**

גרושה וחלוצה לכהן הדיוט; היכי דמי? אלימא בכדרכה, מאי איריא משום אלמנה?

תיפוק ליה משום דהויה לה בעולה! אלא לאו שלא כדרכה, ומשום אלמנה אין, משום בעולה לא!

תירוץ:

בריייתא וְאִז תהיה אִשָּׁה - באשה ראויה לו, פרט לאלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט	רב – שלא כדרכה פסלה
ר' מאיר	כרבי אלעזר

קושי: אי כרבי אלעזר, מאי איריא משום בעולה? תיפוק ליה דהויה לה זונה, דהא

א"ר אלעזר: **פנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות - עשאה זונה!**

תירוץ 1: אמר רב יוסף: כגון שנבעלה לבהמה, דהתם משום בעולה איכא, משום זונה

ליכא.

קושי: אמר ליה אביי: ממה נפשך? אי בעולה הויה, זונה נמי הויה! ואי זונה

לא הויה, בעולה נמי לא הויה!

תירוץ 2 דחיייתו: וכי תימא, מידי דהויה אמוכת עץ שלא כדרכה, אם כן, אין לך

אשה שכשרה לכהונה, שלא נעשית מוכת עץ על ידי צרור!

תירוץ 3: אלא אמר רבי זירא: בממאנת.